

Oppnevning av deltakere i interessentgruppen for overvåking og evaluering av gjennomføringen av forskrift om rapportering og avstemming av pengestrømmer i petroleumsvirksomheten

Innledning

Det vises til forskrift om rapportering og avstemming av pengestrømmer i petroleumsvirksomheten som fastsettes i egen kongelig resolusjon av denne dato. Av nevnte forskrifts § 5 fremgår det at Kongen skal oppnevne en gruppe som har til oppgave å overvåke og evaluere gjennomføringen av forskriften, og dermed gjennomføringen av EITI-kriteriene i Norge.

Nærmere om EITI

Norske myndigheter har siden 2003 deltatt i Extractive Industries Transparency Initiative (EITI). Initiativet tar sikte på å etablere innsyn i pengestrømmene fra olje-, gass- og gruveselskaper til vertsland. Gjennom prinsipper og kriterier fastlagt innen EITI er målet å sette en global standard for publisering av betalinger fra selskaper i utvinningsindustrien og for myndigheter til å offentliggjøre hva de mottar.

EITI er drevet frem av en rekke olje-, gass- og gruveselskaper, ulike organisasjoner, implementerende stater og stater som støtter initiativet. Initiativets øverste organ er EITI-konferansen som samler interessentene hvert annet år. På EITI-konferansen i 2006, som fant sted i Oslo, ble det også etablert et EITI-styre som overvåker prosessen. Videre er det etablert et internasjonalt sekretariat som siden 2007 har vært lokalisert i Oslo.

I dag deltar mer enn 20 ressursrike utviklingsland som implementerende stater, og ca 15 andre er i dialog om eventuell tilslutning. I tillegg støttes initiativet av en gruppe giverland, herunder Norge, Storbritannia, USA og Tyskland.

En EITI-implementerende stat påtar seg å etablere et organisatorisk oppsett for rapportering og avstemming av inntektsstrømmene i tråd med de retningslinjene som gjelder for EITI. En nasjonal EITI-interessentgruppe må etableres med deltakelse fra myndighetene, utvinningssselskapene og det sivile samfunn i landet. Den nasjonale implementeringen av EITI skal gjennomgås av en validator som velges fra en liste vedtatt av EITIs styre.

Proessen innebærer at utvinningsselskapene som opererer i landet innrapporterer pengebetalinger de har gjort til vertslandet. En egen mal skal utarbeides for denne rapporteringen. Videre må myndighetene innrapportere hvilke inntekter de har mottatt. Tallene skal gjennomgås og sammenholdes av en uavhengig administrator som får i oppdrag å lage en offentlig rapport. Utkast til slik rapport skal fremlegges for interessentgruppen. Slik åpenhet skal redusere muligheten for korrupsjon og gi borgerne grunnlag for å stille informerte krav om en rettferdig bruk av inntektene. Større åpenhet om betalinger antas også å stimulere til investeringer.

Norge er det første OECD-land som har besluttet å implementere EITI. Gjennom implementeringen av EITI ønsker Norge å bidra til global anerkjennelse av EITI som standard for åpenhet om pengestrømmer fra utvinningsindustrien. På bakgrunn av Regjeringens beslutning om å implementere EITI-kriteriene i Norge, søkte Norge høsten 2008 EITI-styret om kandidatstatus. Dette skjedde under henvisning til at Norge hadde oppfylt kriteriene for slik status bl.a. ved at det var gitt en klar kunngjøring av Regjeringens beslutning om implementering og at en arbeidsplan for implementeringen var utarbeidet. EITI- styret aksepterte 11. februar 2009 den norske søknaden om kandidatstatus. Norge har frist til 10. februar 2011 med å gjennomføre validering.

Nærmere om interessentgruppen

Et sentralt element i implementeringen av EITI-kriteriene er etableringen av en interessentgruppe (stakeholder-gruppe) og involveringen av det sivile samfunn i denne. Interessentgruppen forutsettes å delta i utformingen av den nasjonale implementeringen og å overvåke prosessen.

På denne bakgrunn har det i løpet av høsten 2008 og våren 2009 blitt avholdt tre møter i en interim-interessentgruppe. I denne gruppen deltok bl.a. Oljeindustriens landsforening (OLF) og Landsorganisasjonen (LO), organisasjonene Publish What You Pay og Transparency International, professor Ola Mestad, UiO, Det norske Veritas, BI Senter for bedrifters samfunnsansvar og Willy Olsen fra Revenue Watch. Fra myndighetssiden deltok Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet. EITI- sekretariatet var til stede på møtene. Publish What You Pay arrangerte mellom de to møtene et åpent møte der de inviterte representanter for det sivile samfunn til å diskutere sammensetningen av interessentgruppen. Publish What You Pay rapporterte dette og forslaget til deltakelse fra det sivile samfunn på det andre møte i interim- interessentgruppen. Det var også et ønske fra representantene for det sivile samfunn om at industrien også er direkte representert i gruppen av interessenter gjennom ett eller to rettighetshaverselskaper. StatoilHydro og ENI deltar nå i gruppen i tillegg til OLF.

I henhold til forskrift om rapportering og avstemming av pengestrømmer fra petroleumsvirksomheten § 5 er myndighet for oppnevning av interessentgruppen lagt til Kongen. Gruppens deltakere og vararepresentanter oppnevnes for to år av gangen. Dersom deltakere i gruppen skifter arbeidsgiver i løpet av 2- årsperioden, vil

det være naturlig at disse trer ut av gruppen og vararepresentantene ivaretar deltakelsen. Det samme kan skje dersom deltakerne i gruppen endrer arbeidsoppgaver som gjør deltakelse mindre relevant. En omforent liste over medlemmer som tilrådes oppnevnt i interessentgruppen følger vedlagt.

Olje- og energidepartementet

Tilråd:

Medlemmer av interessentgruppen for EITI-implementeringen oppnevnes i henhold til vedlagte forslag. Oppnevningen skjer med virkning fra 1. juli når forskrift om rapportering og avstemming av pengestrømmer i petroleumsvirksomheten trer i kraft.

Liste over representanter i interessentgruppen

- advokat Oluf Bjørndal (Stavanger)
- *Vara; Frode Bøhm* (Stavanger)

- senior rådgiver Håkon Nordang (Stavanger)
- *Vara; Siv Helen Rygh Torstensen* (Stavanger)

- juridisk direktør Aksel Luhr (Stavanger)
- *Vara; Karl B. Myhre* (Sandnes)

- risk manager Jon Jerre (Hosle)

- kst. ekspedisjonssjef Lars Erik Aamot (Oslo)
- *Vara; Gro Anundskaas* (Nittedal)

- lovrådgiver Beate Bentzen (Oslo)
- *Vara; Stig Sollund* (Oslo)

- Willy Olsen (Oslo)

- kst. generalsekretær Gro Skaaren-Fyrsto (Oslo)

- koordinator Mona Thowsen (Oslo)
- *Vara; Per Bondevik* (Oslo)

- professor Ola Mestad (Oslo)
- *Vara; Professor Atle Midtun* (Oslo)

- internasjonal sekretær Amalie Tofte (Oslo)
- *Vara; Liv Undheim* (Oslo)

- registrert revisor Fanny Voldnes (Oslo)
- *Vara; Camilla Houeland* (Oslo)